

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta / vedoucího práce

Autor práce: Lucie Bergmannová
Název práce: Stigmatizace dobrovolně bezdětných žen
Autor posudku: Radka Dudová
Návrh klasifikace práce: *výborně*

Základní charakteristika práce.

Autorka v bakalářské práci představuje svůj kvalitativní výzkum komunikačních a behaviorálních strategií, kterými dobrovolně bezdětné ženy reagují na stigmatizaci spojenou s jejich rozhodnutím nemít děti.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Avizovaným cílem bakalářské práce je prozkoumat stigmatizaci dobrovolné bezdětnosti pramenící ze společností uznávaných reprodukčních norem a s ní se pojící strategie využívané ze strany dobrovolně bezdětných žen v interakci s ostatními. Výzkumná otázka se následně zaměřuje na druhou část tohoto cíle: „Jaké komunikační a behaviorální strategie dobrovolně bezdětné ženy využívají k potvrzení a zvládnutí své stigmatizované identity ve společnosti?“. Závěry této výzkumné otázky odpovídají: autorka odhaluje čtyři komunikační a dvě behaviorální strategie. Stigmatizace jako taková není přímo zkoumána, je spíše předpokladem výzkumu a je dokládána pouze tím, že dotázané ženy rozvíjejí určité strategie v reakci na ni.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Ano, popis metody a postupu řešení je detailní a adekvátní výzkumné otázce.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Ano, v teoretické části autorka představuje literaturu zabývající se demografickými změnami ve společnosti a bezdětností, na což v empirické části navazuje kvalitativním výzkumem strategií dobrovolně bezdětných žen.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Ano

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

V teoretické části autorka postupuje od širšího představení demografických změn, ke kterým došlo v ČR v průběhu druhé poloviny 20. století, k problematice vymezení dobrovolné bezdětnosti. Kromě konceptualizace bezdětnosti představuje teorie, které mohou vysvětlit odkládání rodičovství a snižující se plodnost, teorie věkových norem a stigmatizace.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

V empirické části práce autorka představuje kvalitativní výzkum založený na polostrukturovaných rozhovorech s pěti ženami, které deklarovaly, že se nechtějí stát matkami. Rozhovory autorka okódovala a analyzovala metodou tematické analýzy. Jejím prostřednictvím identifikovala a popsala čtyři komunikační strategie a dvě behaviorální strategie, které ženy používaly při střetu s negativními reakcemi či odmítnutím okolí (nebo jako jejich prevenci). Analýza je provedena řemeslně správně; hlavním nedostatkem je malý počet rozhovorů a poměrně nesourodý vzorek, zejména co se týče věku. Ten neumožňuje skutečně hlubokou analýzu, ale dává dostatečnou odpověď na výzkumnou otázku.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

V diskusi autorka konfrontuje své závěry se zahraniční literaturou a shrnuje specifika svých výsledků. Dobře odpovídá na výzkumnou otázku. Problémem může být smíšení komunikačních a behaviorálních strategií - jedná se o různé věci, měly by tedy být lépe charakterizovány a více odlišeny. Je ale pravda, že oboje jsou reakcí na stigma dobrovolné bezdětnosti.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Práce naplňuje kritéria odborného textu a požadavky na bakalářskou práci.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Autorka využívá českou i zahraniční literaturu, dobře pracuje se zdroji.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Jazyková i grafická úroveň práce je výborná.

Další poznámky

Celkové hodnocení práce

Práce bezesbytku naplňuje požadavky na bakalářskou práci. Její kvalita prokazuje, že autorka umí pracovat s odbornou literaturou a výborně ovládá základy kvalitativního výzkumu. Celkově hodnotím práci jako výbornou. Nedostatek představuje nízký počet rozhovorů, což je ovšem u bakalářské práce celkem pochopitelné a autorka je si tohoto nedostatku dobře vědoma a nedopouští se chybných generalizací.

Otázky a náměty k obhajobě

Jak byste odlišila komunikační a behaviorální strategie dobrovolně bezdětných žen?
Naplňuje to, s čím se dobrovolně bezdětné ženy ve vašem výzkumu setkávaly, definici stigmatizace?

Datum: 30.5. 2023

Podpis: Radka Dudová